

T.C.  
DANIŞTAY  
ONİKİNCİ DAİRE  
Esas No : 2011/311

**Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen:**

**Vekili** : Av. Semih Önem

Kızılsaray Mah. 61. Sok. Alanyalı İş Merkezi No:10/20  
ANTALYA

**Karşı Taraf** : 1) Sağlık Bakanlığı, ANKARA

2) - ANTALYA

**İsteğin Özeti** : Dava, radyoloji uzman doktoru olan davacı tarafından

Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin 12. maddesinin 9. fıkrasının 2. cümlesinde yer alan, "Bunlar için ihtiyaç halinde çağrı yöntemi ile sağlık tesisine davet edilmek üzere icap nöbeti tutturulur." ibaresinin ve Devlet Hastanesi Baştabipliğinin "2011 yılı Ocak Ayı Ultrasonografi Çalışma Listesinin" iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

**Danıştay Tetkik Hakimi** : Sevcan Gülşen

**Düşüncesi** :Yürütmenin durdurulması isteminin, dava konusu işleme ilişkin kısmının reddi, Tebliğde yer alan ibarenin yürütülmesinin durdurulması isteminin ise kabulü gerektiği düşünülmüştür.

**Danıştay Savcısı** : Nazmiye Kılıç

**Düşüncesi** : Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmediği anlaşıldığından, istemin reddi gerekeceği düşünülmektedir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Hüküm veren Danıştay Onikinci Dairesince davalı idarelerin birinci savunmalarının geldiği görülerek işin gereği yeniden düşünüldü:

Dava, radyoloji uzman doktoru olan davacı tarafından Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin 12. maddesinin 9. fıkrasının 2. cümlesinde yer alan, "Bunlar için ihtiyaç halinde çağrı yöntemi ile sağlık tesisine davet edilmek üzere icap nöbeti tutturulur." ibaresinin ve Devlet Hastanesi Baştabipliğinin "2011 yılı Ocak Ayı Ultrasonografi Çalışma Listesinin" iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir.

181 sayılı Sağlık Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Sağlık Bakanlığına verdiği yetki uyarınca, yataklı tedavi kurumlarında çeşitli hizmetlerin uygulama esaslarını, personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek ve modern çağın gereklerine ve memleket gerçeklerine uygun, süratli, kaliteli, ekonomik bir hastane işletmeciliği sağlamak amacıyla 13.1.1983 tarihli ve 17927 sayılı Resmi Gazete'de Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

T.C.  
DANIŞTAY  
ONİKİNCİ DAİRE  
Esas No : 2011/311

Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin nöbet türleri başlıklı 42. maddesinde; "Nöbet hizmetleri evde nöbet, normal, acil, branş nöbeti olarak dört şekilde yürütülür. Acil ve branş nöbetlerinin hangi hallerde tutulacağı, hastanenin türüne, iş durumuna, personel mevcuduna, hizmetin gereklerine göre baştabip tarafından tesbit edilir. Eğitim Hastanelerinde de uzman ve uzmanlık eğitimi görenlerden kimlerin hangi nöbete gireceklerini ve ne nöbeti tutacaklarını da baştabip tesbit eder.

**A) İcapçı nöbeti (Ev nöbeti) :** Uzman adedi nöbet tutacak miktarlardan az, fakat birden fazla olan kurumlarda uzmanlar sırayla ev nöbetini tutarlar. Bunun için aylık ev nöbet listeleri hazırlanır. Ev nöbetçisi mesai saatleri dışında kurumun idari ve tıbbi her türlü gereklerinden sorumludur. Ev nöbetçisi akşam ziyaretlerini yapmaya, mesai dışında bulunduğu yeri bildirmeye, kuruma her davette gelmeye mecburdur.

**B) Normal Nöbetler :** Mesai saatleri dışında personelin mesai başlangıç saatini değiştirerek veya vardiye sistemi ile gördürülemeyen veyahut bunların dışında kalan hizmetlerin yürütülmesi için düzenlenen nöbet şeklidir. Bundan amaç; ilgili hizmetin mesai saati dışındaki devamını sürdürerek idari ve tıbbi hizmetlerde süreklilik sağlamaktır. Bu nedenle, bu nöbete kalan görevliler mensup olduğu hizmet bölümü amirinin yetki ve sorumlulukları ile mesleğinin yetki ve sorumluluklarını haizdirler.

Bu nöbetin tutulduğu kurumlarda, acil vak'alar için ayrıca nöbet veya hizmet birimi bulunmadığı takdirde acil vak'a muayenesini ve gerekli ilk yardım ve tedaviyi nöbetçi tabib yapar. Vak'a kendi branşıyla ilgili değilse süratle ilgili dal uzmanını ve acil vak'a için gerekli görülen diğer personeli de davet eder.

Bu nöbetle birlikte acil veya branş nöbeti tutulan kurumlarda normal nöbeti tutan tabib, baştabip yetkilerini haiz olarak sadece idari amir sorumluluğunu yüklenir.

Eğitim hastaneleri dışında uzman baştabip yardımcısı ile birlikte uzman tabib adedi normal nöbet tutmaya müsait kurumlarda baştabip yardımcıları da normal nöbete girerler.

**C) Acil nöbetler:** Uzman durumu müsait olan kurumlarda lüzum görülen branşlar için normal nöbete ilave olarak ayrıca acil nöbeti konulabilir. Bu takdirde acil nöbetine iştirak edecek diğer sağlık ve yardımcı sağlık personelinin kimler olacağını ve bunların miktarını baştabip tesbit eder.

Acil nöbeti tutanlar bir başka nöbete dahil edilmezler.

Acil nöbeti tutan uzmanın talebi üzerine yapılacak çağrıya ilgili dal uzmanı ve diğer personel uymaya zorunludur.

**D) Branş nöbeti:** Birden fazla genel cerrahi, iç hastalıkları klinikleri ve kadın hastalıkları ve doğum kliniği bulunan yataklı tedavi kurumlarında uzman ve klinik adedi gözönüne alınarak acil hizmet için kliniklere bütün personeliyle birlikte branş nöbeti tutturulabilir. Gerek görülürse ve uzman adedi yeterli bulunduğu takdirde acil vak'ası bulunan

T.C.  
DANIŞTAY  
ONİKİNCİ DAİRE  
Esas No : 2011/311

dallardan birer uzman, yoksa kıdemli uzmanlık eğitimi görenler de bu ekibe eklenebilir veya davet edilebilir. Branş nöbetini üstlenen klinikler, gece nöbetini ifa edecek tabib ve personel ekiplerini düzenleyerek gereği yapılmak üzere baştabibliğe verirler. Bu kliniklere gereğinde başka hizmetlerden personel takviyesi yapılabilir. Branş nöbetlerini üstlenen klinikler o dalın acillerinin yatarak tedavi hizmetlerini de ifa ederler ve bu klinik personeline başkaca nöbet hizmetleri verilmez." hükmü getirilmiştir.

Ayrıca, yataklı sağlık tesislerinde acil servis hizmetleri ve nöbet uygulamaları, 16.10.2009 tarih ve 27378 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" ile belirlenmiş olup, Tebliğin 12. maddesinde, acil servis hizmetlerine mahsus nöbet esasları düzenlenmiş ve dava konusu edilen ibarenin yer aldığı 9. fıkrasında, "Ana dal ve yan dal branşlarından uzman tabip mevcudu 1 (bir) olan branşlar acil branş nöbetlerine dahil edilmez. **Bunlar için ihtiyaç halinde çağrı yöntemi ile sağlık tesisine davet edilmek üzere icap nöbeti tutturulur.** İcap nöbetçisi uzman tabibin sağlık tesisine davet edilip edilmeyeceğine, gerekli tıbbi değerlendirmeler yapıldıktan sonra, acil servis sorumlu tabibi veya nöbetçi uzman tabibince karar verilir. Sağlık tesisine davetin bizzat bu tabiplerden birisi tarafından yapılması esastır."

10. fıkrasında; "Müstakil acil branş nöbeti ile yükümlendirilen uzman tabipler ayrıca icap nöbetine dahil edilmez. Dahili ve cerrahi acil branş havuz nöbetine dahil edilen uzman tabiplere, ayrıca icap nöbeti tutturulur. Hangi branşlarda icap nöbeti düzenleneceğine, hizmetin gereği ve personel mevcudu çerçevesinde baştabip karar verir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Devlet Hastanesi'nde radyoloji uzman doktoru olan ve hastanenin kadrosunda iki radyoloji uzmanı doktor olmasına rağmen diğer doktorun geçici görevli olarak başka bir hastanede görev yapması nedeniyle tek radyoloji uzmanı olarak çalışan davacının, 2011 yılı Ocak Ayı Ultrasonografi Çalışma Listesine göre, 2011 yılı Ocak ayının tüm günlerinde icap nöbetçisi olarak belirlenmesi üzerine, Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca icap nöbeti yazılmaması yönündeki başvurusuna, Tebliğin dava konusu edilen 12/9. maddesinin gerekçe gösterildiği anlaşılmıştır.

Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin yukarıda ayrıntılı olarak yer verilen icap nöbetine ilişkin 42/A maddesi hükmüne göre, icap nöbeti esas itibarıyla evde tutulan, ilgili uzman doktora, mesai saatleri dışında da kurumun her türlü tıbbi ve idari gerekleri yönünden sorumluluk yükleyen, mesai dışında bulunduğu yeri bildirme ve işin gereği icapı kuruma makul bir süre içinde ulaşabileceği bir mesafede bulunma yükümlülüğü getiren ve gerektiğinde kuruma davet edildiğinde iştirak edilen nöbet türü olup, bir uzman doktora icap nöbeti yazılabilmesi için uzman adedinin birden fazla olması gerekmektedir.

Her ne kadar, davalı idarelerce, dava konusu edilen Tebliğ'in 12/9. maddesinin dayanağı olarak, Yönetmeliğin 42/C maddesindeki, acil nöbeti tutan uzmanın talebi üzerine yapılacak çağrıya ilgili dal uzmanı ve diğer personelin uymaya mecbur olduğu yolundaki kural

T.C.  
DANIŞTAY  
ONİKİNCİ DAİRE  
Esas No : 2011/311

gösterilmişse de, uzman durumu müsait olan kurumlar için öngörülen acil nöbet ve bu nöbet sistemine ilişkin olarak getirilen çağrı sisteminin, uzman adedinin tek olduğu kurumlarda çağrı yöntemi ile icap nöbeti şeklinde uygulanmasının hukuki dayanağı olamayacağı açıktır.

42/C maddesinde yer alan kural, icapçı nöbeti, normal nöbet, acil nöbeti veya branş nöbeti ile görevlendirilmiş olsun ya da olmasın tüm uzmanlar için getirilmiş, genel bir kural olup; bu madde gereğince yapılacak çağrıya nöbet görevi bulunmayan tüm uzmanların uyması zorunluluk arz ettiğinden, çağrıya uymak için icapçı nöbetçi olmaya da gerek bulunmamaktadır.

Bu durumda, Yönetmeliğin açık hükmüne rağmen, dava konusu Tebliğ hükmü ile, uzman tabip mevcudunun tek olduğu branşlarda ihtiyaç halinde çağrı yöntemi ile icap nöbeti tutturulacağına dair düzenleme getirilmesinin dayanağı olan yönetmelik maddesine ve hukuka aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, uyumsuzluğun niteliğine ve davanın durumuna göre, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmiş olması nedeniyle, 16.10.2009 günlü ve 27378 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ'in 12. maddesinin 9. fıkrasının 2. cümlesinde yer alan, "Bunlar için ihtiyaç halinde çağrı yöntemi ile sağlık tesisine davet edilmek üzere icap nöbeti tutturulur." ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27. maddesinde öngörülen koşulların ise, bu aşamada 2011 Ocak Ayı Çalışma Listesinin uygulanması söz konusu olmadığından, bu işlem yönünden gerçekleşmediği anlaşıldığından, Devlet Hastanesi Baştabipliğinin "2011 Ocak Ayı Ultrasonografi Çalışma Listesinin" yürütülmesinin durdurulması isteminin reddine 9.6.2011 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
A.Çetin	Namık Kemal	Hasan	Hasan	İbrahim
ZÖNGÜR	ERGANİ	TURGUT	GÜZELER	GÜNENÇ

Ö/O - 24.6.2011

